

NEDERLANDA KATOLIKO

MAANDBLAD v.d. NED. BOND VAN KATH.
ESPERANTISTEN „NEDERLANDA KATOLIKO”
GEVESTIGD TE 's-HERTOGENBOSCH

Opger. 29 Aug. 1909

BISSCHOPPELIJK EN KONINKLIJK GOEDGEKEURD
GEEST. ADVISEUR: HUB J. A. M. ERAS, PASTRO

Abonnementspr. f 2,50 p. jaar. Eksterl. Jarabono f 3,—
Afzonderl. Nos. 20 ct. Advertentiën 50 ct. per regel

ADVERTENTIËN: DRUKKERIJ PIET SMITS - TILBURG

Kort Dag!

HET BOSSCHE CONGRES VAN „NEDERLANDA KATOLIKO”.

Als dit nummer zal verschijnen, is de Congresdatum zeer nabij. Het is gewoonte dat de President van „Nederlanda Katoliko” ten aanzien der Jaarvergadering een korte opwekking plaatst in ons Orgaan om tot een druk bezoek aan te sporen.

Zoo ooit, dan gebeurt dit heden van ganscher harte en met aandrang. Onze Bond „Nederlanda Katoliko” is tot den mannelijken leeftijd gevorderd en op Zondag 4 Juni zullen we het 30-jarig bestaan feestelijk herdenken.

Met reden mogen we verwachten, dat vele N.K.-ers uit Noord en Zuid zullen opkomen om te getuigen van hun onverflauwde liefde voor onze idealen van Katholiek Esperantisme.

De tijden leenen zich weinig voor uitbundige feestvreugde en zoo is de viering niet zoo uitgebreid als bij ons Zilveren Feest het geval was. Maar toch mag men er op rekenen, dat „Dukurba Stelo” het programma zorgvuldig heeft voorbereid, zoodat een gezellige sfeer kan verwacht worden.

We vergaderen ditmaal letterlijk onder de schaduw van de Bossche Kathedrale Basiliëk van St. Jan en ware Msgr. Diepen niet verhinderd geweest door een Dienstreis voor een kerkconsecratie, dan hadden we zonder twijfel de eer genoten Msgr. in ons midden te zien in het Casino, gelegen tegenover het Bisschoppelijk Paleis. Bij een bezoek van ondergeteekende aan Z.H.Ex. gaf deze echter uiting van Zijn onverminderde belangstelling in ons werk en ons streven.

Wij mogen vertrouwen dat een groot aantal Katholieke Esperantisten uit Nederland door eigen tegenwoordigheid op ons Katholiek Congres eveneens zal doen blijken van den sterken wil om voort te zetten het werk dat door anderen onder moeilijke omstandigheden is aangevangen.

H. D.

Van het hoofdbestuur.

CONGRES „NEDERLANDA KATOLIKO”.

's-HERTOGENBOSCH: 3 EN 4 JUNI.

TER HERINNERING:

Voor iedereen: Deelname aan Feestmaaltijd en koffietafel op Zondag 4 Juni geve men op bij den Penningmeester van N.K., onder gelijktijdige storting van de bedragen op diens Girorekening **121.449 Heerlen**, doch men storte uiterlijk 31 Mei.

De feestmaaltijd op Zondagavond zal worden opgeluisterd door een strijkkwartet, dat ook na den maaltijd voor den gezelligen avond beschikbaar is.

De liederen die de congressisten gezamenlijk zullen zingen in Casino, worden door piano begeleid.

Wie in **Den Bosch** logeeren wil en wenscht dat kamer gereserveerd worde, geve dit op aan ondergeteekende, onder vermelding van het bedrag dat men wenscht te besteden.

Op het Congres worden geen Jubileumboeken „**Dertig Jaren**” aan leden verstrekt. Wel zullen deze boeken te koop zijn voor 50 ct. per exempl.

Voor Afgevaardigden. De vergadering op Zaterdagmiddag begint precies om half vier. Sommigen meenden, maar ten onrechte, dat deze vergadering alleen maar een soort voorbespreking zou zijn. Dit is volkomen onjuist. Deze vergadering is de officieele *Jaarvergadering van „Nederlanda Katoliko”* en het geheele zakelijke programma wordt dien middag en avond afgehandeld.

De groote Congresvergadering van Zondagmiddag heeft dus meer bijzonder het karakter van een feestelijke en plechtige Herdenking van ons dertigjarig bestaan.

De afgevaardigden die nog geen uitnodigingen aanvroegen voor de „*Officieele Ontvangst*” ten Stadhuisse gelieven dit alsnog te doen, uiterlijk 31 Mei, aan het adres van ondergeteekende.

De Voorstellen die betrekking hebben op de Statuten en het Huishoudelijk Reglement zijn niet in N.K. verschenen, doch aan de Afdeelingen op afzonderlijke circulaire toegezonden. Iedere afgevaardigde zorge dat hij de noodige stukken bij de hand heeft.

De ingekomen voorstellen der Afdeelingen vindt men vermeld in het Aprilnummer van N.K. op blz. 193 en volgende. Het Meinummer bevat de rest van wat ter tafel zal komen.

's-Hertogenbosch, Brugstraat 10, H. DAMEN.

BEKNOPT JAARVERSLAG SECRETARIS.

AFDEELINGEN EN LEDEN.

Op 15 April 1939 waren aangesloten 57 afdelingen. 't Vorig jaar op 15 Febr. 72 afdelingen.

Nieuwe afdelingen werden opgericht te Hengelo (O), Heerlerbaan, Hem-Venhuizen, Halfweg, Krommenie en Vrank-kolonie (Heerlen).

Opgeheven zijn de afdelingen te Amstelveen, Breda (3 afd.), Deventer, Duivendrecht, Eersel, Gemert, Gendt (Gld), 's-Gravenhage (Jeugd), Groningen, Heerlen, Kloosterzande, Lisse, Nuth, Stein, Texel, Vaals en Oosterhout.

Op 15 April 1939 bedroeg het aantal bondsleden: 1260 afdelings- en 171 verspreide leden. Totaal 1431. 't Vorige jaar resp. $1683 + 178 = 1861$ bondsleden.

Voor nader overzicht wordt verwezen naar de afdelingen- en ledenstand opgenomen in 't Mei-no (over 't vorig jaar in 't April-no).

Het verlies van 19 afdelingen en 430 leden is ontstellend groot. De groei der 5 laatste jaren wordt in één slag teruggebracht naar 't niveau van 1934.

'T BONDSORGAAN.

De gemiddelde maandelijksche oplage van 't vorig jaar met 1750 ex. is gedaald tot plm. 1600 ex. Er verschenen 11 nummers; 't Sept.-no verviel wegens vacantie. De oefenrubrieken A. en B. verschenen voor 't laatst in 't Jan.-no en worden voortgezet in 't Studieblad.

Het bondsorgaan onderging te beginnen met de 24ste jaargang groote veranderingen. Een buitengewoon voordelig contract kon met den drukker worden afgesloten, terwijl typografisch het orgaan belangrijke wijzigingen onderging. De nieuwe omslag is naar een tekening van S-ro J. H. Westen te Groningen. Het binnenwerk is van royalere uitdrukking; de pagina's korter en smaller. Een nieuwe moderne letter en 't volgen eener moderne zetwijze geeft het orgaan een mooi geheel.

'T STUDIEBLAD.

Nadat van verschillende zijden alle drang was uitgeoefend om de studie van 't Esperanto vóór en door katholieken van bondswege te bevorderen, werd een Commissie ingesteld, wier pogen mislukte. Een nieuwe Commissie uit het H.B., later aangevuld met meerdere N.K.-leden, bracht na 2 gehouden vergaderingen een rapport uit, waarover uitvoerige besprekingen volgden op de H.B.-Verg. van 20 Nov. 1938. Besloten werd het plan van een Studieblad over te nemen en abonnement voor N.K.-leden te stellen op 50 cts.

Met dit H.B.-besluit is het Studieblad een feit geworden. Het aantal abonné's bedraagt reeds meer dan 800.

I.K.I. en LIBRO-SERVO.

De financieele toestand van I.K.I. is goed te noemen. Op 1 April was in kas fl 264.07, w.o. fl 99.98 bijgedragen door 23 afdn en fl 25.06 vrijwillige bijdragen, ontvangen over 't 1e kwartaal 1939. De goede kastoestand heeft voornamelijk geprofiteerd van 't Gouden Proffessiefeest van Rev. Frater M. Monulfus. Ons respect! Het aantal informpetintoj bedroeg 904. ('t Vorige jaar: 801) Kostelooze verspreiding vindt regelmatig plaats o.m. van de brochure „La Unuiĝo sen nomo“. Het Apologetisch blaadje V.V.V. telt 65 betalende abonné's. In samenwerking met 't Comité van Actie „Voor God“ is een brochure-plan in voorbereiding, waarover nadere bijzonderheden zullen volgen.

De Libro-Servo ontvangt dagelijksch bestellingen. De belangstelling in deze dienst zal zeer meewerken tot grootere ontwikkeling.

PROPAGANDA- EN PERSDIENSTEN.

Om niet in herhaling te treden wordt verwezen naar het betreffende rapport.

JEUGD- EN ARBEIDERSAANGELEGENHEDEN.

Over de actie onder de Jeugd is niet veel vermeldenswaardigs. De rubriek in „De Jonge Wacht“ gaat normaal door. Met „Goudland“ en „De Katholieke Jeugdleider“, alsmede Interdiocesane Jeugdcommissie werd alle contact verloren.

Een nieuw opgezette actie ondervond geen spoor van medewerking. Er kwam zelfs geen enkele toezegging daartoe van N.K.-afdn of leden. Het is een contrast met 1935.

In arbeiderskringen is de actie veelbelovend. Verzonden werden circulaire's van informatorische aard; artikelen verschenen in „Herstel“ en „Volkskrant“. In 't laatste dagblad verschijnt wekelijksch een begin- en vervolgcursus. Twee begin cursussen worden gegeven (te IJsselsteijn en Culemborg).

HOOFDBESTUUR.

Het H.B. vergaderde 4 maal nl. op 11 Sept. en 20 Nov. 1938; 12 Febr. en 16 April 1939.

In de samenstelling en verdeeling der functies hadden geen mutaties plaats. De heer J. P. Korting te Eindhoven stelde zijn mandaat ter beschikking. De totaal kostenrekening van 't bondssecretariaat bedroeg gespecificeerd: Porti-kosten allerlei fl 92.73; nota's fa W. v. d. Kreeg, kantoor-boekhandel 49.48; cyclostileerinrichting Cetus fl 21.02; wegens 1643 jaarboeken 1938 van I.K.U.E. (invoerrecht, vrijmaking, vracht Brno-B.o.Z., vracht- en portikosten) fl 57.85; kosten wegens 5 vergaderingen fl 14.65; nota Smits 2000 lidmaatschapskaarten fl 18.20; bloemstuk fl 2.50; totaal fl 256.43.

Het schriftelijk contact met Dag. Bestuur, H.B.-leden, afdelingen, leden en anderen was omvangrijk en levendig.

N.K. crescat fioreat.

F. J. v. d. BURGT.

UITGEBREIDER JAARVERSLAG.

Een uitgebreider jaarverslag, dat in dit nummer geen ruimte kon vinden, zal door den secretaris in circulairevorm aan de afdelingen worden toegezonden.

AGENDA JAARVERGADERING.

(aanvulling).

In ons vorig nummer (pag. 4) maakten wij reeds melding van eenige ingekomen voorstellen, ingezonden door het District „Noord-Holland Zuid”, die naar de meening van het Hoofdbestuur, vastgesteld op de H.B.-vergadering van 16 April, niet voor behandeling in aanmerking konden komen, omdat ons huidig reglement geen Districten e.d. kent. Allermintst had dit besluit de beteekenis van eenige mindere waardeering voor het werk van het bedoelde Districtsbestuur, terwijl het evenmin beteekende een afwijzing der voorstellen, om derzelve inhoud. Integendeel heeft op eigen initiatief reeds een deel dezer voorstellen ter bespreking op de Jaarvergadering voorgedragen. Wij brengen hieronder nog den tekst van de beide voorstellen van de afdelingen, vereenigd in het District Noord-Holland-Zuid.

Dit Districtsbestuur heeft eveneens de candidatuur van den Heer Leideritz ingediend voor de verkiezingen inzake de vacatures in het H.B. Om de reden als boven aangegeven kon het H.B. deze candidatuur niet erkennen als op de statuair voorgeschreven wijze ingediend. Omdat bezwaren tegen deze beslissing zijn ingekomen heeft het H.B. nader besloten, dat de Jaarvergadering zelf zal kunnen beslissen of deze candidatuur al of niet zal worden aanvaard.

Door bovengenoemd **District** wordt voorgesteld:

„dat de Alg. Verg. aan het H.B. zal opdragen in het vervolg de Jaarvergadering gescheiden te houden van een eventueel congres.”

Het Hoofdbestuur heeft zich over deze gedachte reeds uitgesproken, waarvoor verwezen wordt naar „N.K.” Meinummer.

Een ander voorstel verzoekt de Alg. Vergadering om aan het H.B. op te dragen:

„ten spoedigste te komen tot een meer efficiënte werkwijze van de persdienst.”

De toelichting bij dit voorstel luidt:

„men is van meening, dat de huidige Persdienst van „N.K.” niet zoo functioneert als wellicht mogelijk ware. Met name zagen de afdelingen gaarne, dat de Persdienst nauwer contact zocht met de leiding gevende R.K. dagbladen, om aldus te trachten successievelijk te komen tot invoering van regelmatig verschijnende Esperanto-rubrieken.

Koffietafel in den Bosschen Raadskelder

OP ZONDAG 4 JUNI.

Van verschillende zijden werd ons de opmerking gemaakt, dat voor den Congreszondag ook een gezamenlijke lunch behoorde te zijn vastgesteld. Dit was echter tot heden nagelaten, om den deelnemers zooveel mogelijk vrijheid te laten.

Nu er echter nadrukkelijk om gevraagd werd, heeft „Dukurba Stelo” gaarne de verzorging van dit lunch-programmapunt op zich genomen.

We herinnerden ons, dat we gedurende de Congresdagen van 1934 in Den Bosch gezamenlijk gekoffietafeld hebben in den Bosschen Raadskelder. Dat viel toen zeer in den smaak en daarom zullen we het geval na vijf jaar repeteeren!

Om 1 uur zijn we toch bij het Stadhuis, na de officieele ontvangst en het maken der foto.

Voor 75 cent, bediening inbegrepen, wordt U het volgende copieus Menu geserveerd:

Koffie of Thee.

Croquette.

Snedes Krentenmik.

„ **Boerenmik — Ham.**

„ **Wittebrood — Rosbaef.**

„ „ **Bossche Koek.**

„ „ **Worst.**

„ **Roggebrood — Kaas.**

Dit alles opgeluisterd door muziek.

Geef U op bij den Penningmeester van „N.K.”, tegelijk met uwe giro-storting op zijn rekening nummer **121449 Heerlen**. Doch U moet **uiterlijk** storten op **31 Mei**.

Tot denzelfden datum kunt U op dezelfde wijze ook nog de f 1.50 storten voor het feestdiner!

Zie hiervoor het Meinummer.

's-Hertogenbosch.

LA KATEDRALO EN LA KONGRESURBO.

La katedralo estis konstruita antaŭ pli ol kvarcent jaroj. Ĝi estas longa 115 metrojn, kaj larĝa 62 metrojn. La alteco de la kupolo estas 55 metrojn kaj la tuta surfaco estas 50000 kvadratajn metrojn.

Do tre granda konstruaĵo. Sed ne nur granda, ankaŭ majesta.

La kupolo estis detruita dum fulmtondro en 1584.

Sed ne ĉiam la katedralo estis tiel bela. En 1629 la protestantoj okupis ĝin. Poste en 1830 la imperiestro Napoleono ĝin redonis al la katolikoj. Tiam la bela konstruaĵo estis kaduka, ĝi eĉ estis uzita kiel ĉevalejo.

Nun, en la jaro 1939 la katedralo ankoraŭ ne estas finkonstruita.

La rekonstruo kostis ĝis nun du milionojn da guldenoj.

Ni promenas en la Hinthamerstrato kaj vidas la nordan flankon. Restu ĉi tie dum momento.

Vidu en la mezo la belegan Maria-enirejon kun multajn figurojn. Maldekstre: la kapelon de la Sankta Eŭkaristio.

Atentu bone. Malrapide irante dekstren, ni vidos sur la muro la bildon de la „pizoviro“ (erwténman).

Diversaj knaboj sin trovas ĉe la katedralo kaj rakontos al vi la fabelon de la „pizoviro“, por.... ricevi cendojn.

Iru nun maldekstren en la Torenstrato. Ĉi tie estas la kapelo de la Kara Virino. Ĉiam tie ĉi estas homoj. Dum la tuta somero miloj da pilgrimantoj venas al ĉi tiu loko.

Iru denove maldekstren en la Choorstrato. Promenu malrapide kaj admiru la belegecon kaj pompon de la basiliko. Ĉi tie sur la „Parade“ ni trovas multajn kolombojn, kiuj manĝas el nia mano.

Enirante, ni trovas multajn artobjektojn i.a. la baptokuvon de Aert v. Tricht (1492). Precipe eniru en la kapelojn de la Kara Virino kaj de la Sankta Eŭkaristio. En la katedralo mem, ni promenas sur tombaj ŝtonoj. Kiam vi estos sub la kupolo vidu malantaŭen: la orgenon. Vi mirovas pri ĉi tiu grandega orgeno, kiu konsistas el 3600 tuboj kaj.... ĉio estas manlaboro.

Ĉirkaŭ la ĉefaltaro estas barilo el masivaj kupraj stangoj.

Je la fino de la katedralo ni trovas la diversajn kapeletojn de la „gildoj“ kun karakterizajn altarojn.

Je mallonga priskribo de la basiliko en la griza dukurbo.

ANT. K. DE GEUS.

(Ni ricevis ĉi tiun simplan priskribon kaj donis lokon al ĝi, supozante ke ĝi instigos la kongresontojn, ne forgesi viziton al la dukurba katedralo. Red.)

BEZOEK AAN DE BOSSCHE ST. JAN.

Zoals reeds aangekondigd in het Mei-nummer van „N.K.“, zullen de congressisten een gezamenlijk bezoek brengen aan de St. Jan en wel in het bijzonder om een hartelijk gebed te storten bij de Zoete Lieve Vrouw. Dit bezoek zal geschieden onmiddellijk na afloop van de Feestvergadering in Casino, dus omstreeks half zes.

21-a I.K.U.E.-Kongreso.

5 - 10 Aŭg. Antverpeno 1939.

Nederlandaj kongrespartoprenontoj povas plifaciligi siajn monsendojn ĝirante (nur ĝis 15-7-1939) en poŝtkonto 82984 de F. Marreevee, Hugo de Grootstraat 76, Den Haag por:

Kompleta kongreskarto fl 4.—, por edzinoj de partoprenontoj, gejunuloj ĝis 19 jaraj, blinduloj kaj gvidontoj duona prezo (fl 2.—)

unutago karto fl 1.35

dutago karto fl 2.—

Se oni deziras ke la L.K.K. zorgu por la loĝado kaj manĝado, kaj se oni partoprenos ekskursojn, oni povas sciigi pri tio sur la dorsflanko de la „Kennisgeving van bijschrijving“, ekzakte menciante kiujn noktojn oni loĝos en Antverpeno (ekz. 4—⁵/₈, 5—⁶/₈ k.t.p.) kaj samtempe antaŭpagante por tranoktado kaj matenmanĝo laŭ hotelaj prezoj, kiujn oni indikas, aŭ en „Home St. Joseph“ (Sinjoroj) potage f —,50 aŭ f —,70 aŭ f —,80 aŭ en „Katholiek Internaat“ (Sinjoroj) kaj en „Home Marie José“ (Virinoj kaj Sacerdotoj) por la unua tago tranoktado f —,70 kaj matenmanĝo f —,20, kune f —,90; por la sekvontaj tagoj potage f —,50 + f —,20 f —,70.

Dum nia kongreso en Den Bosch, iu el Belgujo ĉeestos al kiu vi povas pagi kotizon kaj loĝadon kaj ekskursojn. Do, kiu ne ŝatas forsendi monon povas persone pagi en Den Bosch.

★★★

Uit de afdelingen.

DEN HAAG. „Inter Paco kaj Amo“. Op Zondag 30 April hield I.P.K.A. haar jaarfeest. De H. Mis waaronder algemene H. Communie werd bijgewoond door een 100-tal leden. De feestavond had tot hoofdschotel het toneelspel „Op Afbetaling“. Dit werd door de club van Piet Swart verdienstelijk vertolkt. Onder de aanwezigen waren de heer Brand v.h. H.B. de N.K.-redacteur en vertegenwoordiging van de Afd. Delft en „Por Dio“. Na de opvoering de verloting en een gezellig bal.

8 Mei Ledenvergadering. Aanwezig 80 leden. De G. Adviseur was door de Bisschop van zijn taak ontheven. Besprekingen werden gevoerd omtrent een nieuwe G. A. Voor de N.K.-vergadering werden afgevaardigden gekozen en er zal een actie begonnen worden onder oud-leden en oud-cursisten. „Nia Supreniro“ zal in propaganda vorm verschijnen. Een der leden stelt een gratis reis naar Arnhem beschikbaar als prijs voor een reciteeravond. PERSCHEF.

LAMSWAARDE. „Sankta Amando“. Hoewel wij in lange niets van ons lieten horen, zijn wij toch nog niet dood. Wij leven nog!!
Onze club verzorgt een 14-daagsche Esperanto-rubriek in het Nieuws- en Advertentieblad voor Oostelijk Zeeuwsch Vlaanderen. Onze cursus, die

in den herfst zoo voorspoedig begon, is haast afgeloopen. Het merkwaardige is: geen enkele cursist heeft opgegeven! We hopen, dat hun enthousiasme permanent is.

Op de vergadering van 7 Mei j.l. was onze nieuwe Geestelijke Adviseur aanwezig. De voorzitter heette hem van harte welkom in ons midden. Daarna ging het officieele er af en hebben wij met hem de vorderingen van Esperanto als wereldtaal besproken. Nadat hij was ingelicht over Esperanto als propagandilo van ideeën, mochten wij van hem de volgende woorden hooren: „Esperanto wordt dus veel gebruikt door socialisten en communisten; En wij Katholieken, moeten hen in het gebruik van de taal gaan evenaren en, waar wij kunnen, hun invloed stuiten. Wij hopen, dat onze Geestelijke Adviseur de Esperanto-studie zal aanvatten, om ons later ook in Esperanto van advies te kunnen dienen.

De secretaresse, A. WESEPOEL.

ONTHULLING GRAFMONUMENT VAN KARDINAAL VAN ROSSUM

„NEDERLANDA KATOLIKO” VERTEGENWOORDIGD.

*„Esperanto zal aan de Kerk groote
diensten bewijzen”*

Kardinaal van Rossum.

Op Maandag 22 Mei is te Wittem in Zuid-Limburg op plechtige wijze onthuld het grafmonument voor Z. H. Em. Willem Marinus Kardinaal van Rossum. Voor deze onthulling kwam de opvolger van Kardinaal van Rossum, als prefect van de Congregatie der Propaganda Fide, namelijk Z. H. Em. Kardinaal Pietro Fumasoni Biondi persoonlijk uit Rome over. Het grafmonument is gebeiteld uit het kostbaarste Cararische marmer en stelt den Kardinaal voor in biddende houding. Het is, in opdracht van dankbare Nederlanders, vervaardigd door prof. Enrico Quattrini.

De onthulling van het monument in het klooster der paters Redemptoristen te Wittem, waar onze beminde Nederlandsche Kardinaal begraven ligt, had plaats onder groote belangstelling.

De president van „Nederlanda Katoliko” heeft als zoodanig gaarne gevolg gegeven aan de uitnoodiging om deel uit te maken van het Eerecomité, dat indertijd is opgericht, voor de oprichting van het grafmonument.

„Nederlanda Katoliko” ontving een officieele uitnoodiging om bij de onthulling van dit grafmonument aanwezig te zijn.

De heer J. Fillot te Heerlen, lid van het Hoofdbestuur heeft „Nederlanda Katoliko” op 22 Mei te Wittem vertegenwoordigd, bij deze plechtigheid die werd verricht door Z. H. Em. Kardinaal Pietro Fumasoni Biondi.

Uit de Esperanto-Beweging.

KATOLIKA JUNULARA PORPACA AGADO.

Profesoro Fr. Daels (Belgujo) antaŭ kelka tempo paroladis pri „Pacifista popoldefendado“, la landdefendado per nemilitaj periloj.

Je l'inciato de la nederlandaj Esperantistoj, V.O.S. kaj Katolika Junulara Porpaca Agado eldonis nun tiun ĉi gravan paroladon en Esperantotraduko, kun celo disvastigi tiun ĉi novan kompreniĝon ekster la nederlandlingva teritorio.

Ni ne dubas ke multaj Esperantistoj, precipe en malgrandaj, sed ankaŭ en grandaj ŝtatoj, ŝatos legi kaj pristudi tiun ĉi metodon, kiu havigas elirpunkton el la nehaltigebla ĝenerala kurado al armado.

Mendojn sendu al K.J.V.A., Oranjestraat 14 Almelo (1 ekz. 10 c., 10 ekz. 80 c.), ĝiro 323135.

NOVA KATOLIKA ESPERANTO ORGANO.

„Regnum Christi“ ekde Januaro 1939 krom German- kaj Franclingve ankaŭ aperos en Esperanto. La organo defendas la Regnon de Kristo kontraŭ atakoj de sendianoj kaj antikristanoj kaj estas mendebla ĉe Damjan Vahen, Reslova 29, Ljubljana, (Jugo-Sl.). Kosto fl 2.— jare. Bedaŭrinde la malfavora situacio internacia ŝajne multe ĝenas la forsendon al aliaj landoj.

EKSPOZICIO „LIEGO“ (LUIK).

Sekvante la ekzemplon de la Internaciaj Ekspozicioj de Antverpeno 1930, Bruselo 1935, de la Foiroj de Parizo, Lyon, Marseille, Vieno, Reichenbergo, k.a., la direkco de la Internacia Akvo Ekspozicio de Liego 1939 ankaŭ uzas ekde tiu ĉi monato la lingvon internacian por sia propaganda. „Internacia Ekspozicio de Liego 1939 Majo-Novembro“, jen la teksto de la stampo kiun surhavas la korespondo. Ekzemplo de la stampo estas sendota al petantoj. Skribu al: Internacia Ekspozicio de Liego-Infoj en Esperanto, Diestrato, 184, Lovenjo.

II-a MONDKUNVENO DE ESPERANTISTOJ DUM LA 35-a EŬKARISTIA MONDKUNVENO.

La Loka Komitato decidis, por faciligi la preparan laboron, krei *honoran grupon*, kies nomo estos:

„La amikoj de la II-a Eŭkaristia Esp. Mondkunveno en Nice 1940“
La kotizoj ebligas al la L.K. materialan helpon en la laboro. Aliĝkotizo estas 10 francaj fr. aŭ 3 poŝtaj respondkuponoj, kiun oni pagu al la kaskistino de la L.K. Fr-ino Royer, C.C. Paris 257.77 105 rue du Faubourg, Ste Denis, Paris (Francujo). Menciŭ ĉe pago: Por nia II E.E.M. La membroj partoprenos en la spiritalaj bonoj de la monata Sta Mezo, dirota ĉiun unuan jaŭdon de la monatoj, sekvantaj ĝis la II-a Mondkunveno.

Nederlandse Katholieke Esperantisten, behoeft bovenstaande nog aanbeveling? Laat ook uw naam prijken in de lijst van „Vrienden van de 2e Eucharistische Esperanto Wereldbijeenkoms.“

IRLANDA TURISMA ASOCIO.

Éire — Irlando.

Irlando, posedas unu gravan avantaĝon — ĝi estas tiel malgranda, ke sufiĉas kelkaj semajnoj por viziti ĝin ĉiuloke. Kompreneble, en tiu tempo-spaco oni ne vidos ĉion vidindan, sed oni ricevos generalan impreson pri io entute nova, stranga kaj bela en la kunfandaĵo de lando kaj popolo. Irlando, la Verda Insulo, dividiĝas en tridek tri regionojn (nomitajn „graflandoj”) kaj irante de unu graflando en alian vi iras nur de unu alloga vidindaĵo al alia.

Irlando posedas multajn aliajn avantaĝojn. Neniu parto kuŝas pli ol cent kilometrojn de l'marbordo. La belaj scenejoj ne estas per fabrikeja fumo difektitaj; la salmo naĝas de l'maro tra riveretoj hele puraj; la vojetoj kaj ŝoseoj, sufiĉe larĝaj por ĉiu, turmentos nek aŭtomobiliston nek bicikliston. Vi trovos internan pacon tie ĉi. Irlando estas la lando en kiu oni kuraĝas agi sen troa rapideco.

Irlando posedas ankoraŭan avantaĝon. La popolo kapablas paroli interesmaniere. Se survoje vi demandas informon, verŝajne la petito trovos tempon paroli pri aliaj aferoj.

Turisttrafiko: Kuŝante inter Ameriko kaj Eŭropo, Irlando estas treege vizitebla de l'turisto. Nur tri horojn oni bezonas por la ŝipvojaĝo de Britujo, kaj nur 2½ horojn por la aerovojaĝo de Londono al Dublino (du aviadiloj ĉiutage). De Usono rekte al irlanda haveno — 6 tagoj. Tre komforta reto fervoja kondukas al ĉiuj graflandoj, luksa aŭtobusservo por la belegaj lokoj. Britoj ne bezonas pasporton. Aliaj sin turnu al loka Konsulejo. Aŭtomobilistoj kun triptiko ne pagas doganimposton — detalojn petu de l'loka aŭtoklubo. Vera paradizo por la biciklisto. Varma boaveno inter la samideanoj.

Sportoj: En Irlando oni sportas sportcele, kaj ĉie la sportisto estas gasto honorata. Fiŝkaptado — salmo kaj truto; trutfiŝado en multaj lokoj senimposte. Ĉasado — Ĉevalkuroj oftege — Dublina Ĉevalfoiro en Aŭgusto ĉiujare. Golfio (200 kluboj), jaĥtado, remado, laŭteniso, pololudo, sportpafado, futbalo, naĝado, dancado, teatroj, karnivaloj, k.c.

Monstemo: La irlandaj moneroj portas harpon (simbole de l'muzika tradicio de nia insulo). 12 pencoj = 1 ŝilingo; 20 ŝ. = unu pundo. Oni akceptas britajn monerojn kaj bankbiletojn je la sama valoro en ĉiuj hoteloj, butikoj, k.t.p. Monŝanĝejoj ĉe ĉiuj bankoj kaj turismaj oficejoj.

Pli detalaj informoj: La Irlanda Turisma Asocio starigis por servi al vizitantoj kaj senpage provizas informon pri iu turistloko irlandia. Ni eldonas ilustritajn gvidfoliojn (en angla lingvo) pri preskaŭ ĉiuj graflandoj, kaj vendas interesoplenajn librojn pri irlandaj historio, politiko, socio, ekonomio, k.t.p. Ni eldonas oficialan liston de hoteloj, kun indiko pri prezaro.

Dublina oficejo: Sráid ó Conaill, Uach. (Tel. 44719).

Londona oficejo: 16 Jermyn Street, London S. W. 1., (Tel. REGent 0931)

Binnen- en buitenlands Esperanto-nieuws

HOLLYWOOD.

Clarence Brown, de bekende regiseur, die voor de eerste maal Esperanto gebruikt in zijn film „Idiot's Delight” ontving 2000 brieven en kaarten van Esperantisten uit de geheele wereld om hem geluk te wensen bij zijn moedig initiatief.

SIAM.

In Dhonburi (Siam) verscheen het eerste Esperanto-leerboek in de Siamese taal. Ook daar zullen dus spoedig vele Esperantisten wonen.

BRAZILIË.

In Rio de Janeiro verscheen een nummer van het Braziliaanse tijdschrift voor Geologie voor 't eerst met resumé's in 't Esperanto.

NEDERLAND.

In Haarlem werd geopend een permanente tentoonstelling, die een overzicht geeft van 400 bestaande wereldtalen. Het grootste gedeelte wordt echter ingenomen door werken in en over Esperanto. Een grote verzameling is er van aanzichtkaarten geschreven door kinderen, die in Esperanto correspondeeren met de geheele wereld.

KOPENHAGEN.

Het Deens reisbureau Axelborg, dat filialen heeft in alle grote plaatsen van Denemarken richtte een speciaal Esperanto-reisbureau in.

HELSINKI.

Radio Helsinki had gedurende April meermalen Esperanto-uitzendingen mede in verband met de daar komende Olympische Spelen.

ITALIE.

Radio Turismo Roma, meldt ons in 't Esperanto de volledige programma's van buitenlandse radiouitzendingen. Ook het radio-programma van de kroniek van het Italiaans toerisme. Uitzendingen hebben plaats Vrijdags in 't Nederlands en Zaterdags in 't Esperanto. Deze voordrachten worden uitgezonden door Rome II, Golfengte 245 m. van 5.40 tot 6 uur (Greenw.t.)

Verkrijgbaar:

DOKUMENTARO DE LA UNUA EŬKARISTIA ESPERANTO-MONDKUNVENO.

De voorraad is nog niet uitgeput. Bestel dit mooie werk en steun daarmee het streven van het comité. Stort fl 1.50 op postrekening 30075 van P. M. Brouwer, Den Haag, en U krijgt het boek franco thuis.

Komitatano K.K.E.E.M.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

P. HEILKER.

Onze I.K.U.E.-voorzitter, de Heer P. Heilker is gekozen tot voorzitter der Katholieke fractie in de Provinciale Staten van Noord Holland.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Internacia Katolika Informejo.

Van de 1-cents-actie ontvangen: Arkev-Okcidenta Amsterdam 5.50 gld; Stelo de l'maro Nijmegen 3.75 gld.

Nog ontvangen: Rector J. W. te 's-H. 5 gld; J. T. te R. 1 gld. Hartelijk dank!

I.K.I. begint overal door te dringen, zowel in de strafgevangenis van Amsterdam als in een interneringskamp van Spaanse vliegeniers in Frankrijk. No. 905 kwam uit de Carolinen-archipel bij Australië. Bij ons eerste lustrumfeest zal er een gratis propaganda-brochuurtje verschijnen, waarin o.a. weer het bekende lijstje van de nu reeds 48 landen, die vertegenwoordigd zijn, zal worden opgenomen.

Fr. M. MONULFUS, I.K.I.-Secretaris.

★★★

Boekbespreking.

(Recensie-exemplaren te zenden aan het Redactie adres.)

(Recenzotajn verkojn sendu al la redakcia adreso.)

JARLIBRO 1939 de Internacia Esperanto-Ligo (I.E.L.).

Ĝin ricevas senpage la membrojn de I.E.L. Aĉeto ne eblas. Ni povas konstati ke I.E.L. je la 31-a de Decembro 1938 havis 13040 membrojn en 61 landoj. En Nederlando tiu nombro estas 1449. La libro informas i.a. ankaŭ pri fakaj asocioj internaciaj kaj naciaj ekz. I.K.U.E. kaj N.K.. Ĝi proponas fak-terminarojn (i.a. fervojan). Laŭ ĝi N.K. metas *senpage* korespondanoncojn. Tio estas erara. La membroj de I.E.L. ricevis riĉenhavan, belaspektan kaj bone presitan jarlibron, kiu ilin akurate informos pri multaj aferoj. Nur en kelkaj lokoj ni trovis informojn pri katolikaj kluboj. Por katolikoj ĝi do ne estas kompleta.

FONTAMARO. de Ig. Silone. Tradukita el la itala lingvo de A. Anĝelo kaj J. v. Scheepen. Eldono de L.S. de Fed. Lab. Esp., Amsterdam.

Ni poste recenzos, sed jam nun avertas ke ĉi tiu verko estas *malpermesita* por katolikoj.

DETTIG JAREN. Historie van de katholieke Esperanto-beweging in Nederland. Door Nico Hoen Jr. Uitgegeven door de Nederl. Bond van katholieke Esperantisten „Nederlanda Katoliko“.

De geschiedenis van „Ned. Kat.“ in een boekje van 96 bladzijden. Dertig jaar idealisme voor ons liggend, gekristalliseerd in feiten en gebeurtenissen. Datums en namen, namen en datums aaneengeschakeld tot een historie van strijd en overwinning, van op- en neergang, van sukses en mislukking. We zijn erg blij met dit boekje en danken den schrijver voor zijn moeilijke werk en feliciteeren hem met het bereikte resultaat. En ook N.K. kunnen we gelukwensen met deze uitgave. En vooral de Nederlandse katholieke Esperantisten.

In 9 hoofdstukken, ieder met een goedgekozen en pakkende titel, ontwikkelt zich voor ons de katholieke Esp.-beweging in Nederland uit het niets tot wat het nu is. En deze ontwikkelingsgang geeft hoop voor de toekomst. Daarom moet ieder katholiek Esperantist het lezen. Het kan niet anders of na lezing ervan gevoelt hij of zij zich aangedaan een nieuwe wapenrusting en daarin sterk genoeg om de strijd voor het ideaal voort te zetten.

Het zou iets bijzonders zijn als een recensist geheel voldaan was. Zo ook nu. Ons hinderde hier en daar, niet de enkele drukfouten, maar wel de zeer eigenaardige stijlfiguren van den schrijver. Soms ook een te lange zin, zodanig in elkaar gewrongen, dat we deze twee- of driemaal moesten overlezen om de gedachtesprongen van schrijver te kunnen meespringen.

Hier enkele stijlbloempjes:

„een dankwoord uiten ten overstaan van den heer D.“ (blz. 4).

„aan den lijve van zoveel bonden bewezen“ (blz. 12).

„het voor de deur staande jaar werd ingegaan“ (blz. 12).

„een rythme, dat scherpe schaduwzijden in zich borg“ (blz. 17).

„leven dat links opschiet, als het rechts gestorven is“ (blz. 39).

„een krachtige stimulans, die vrijwel onbevruucht werd gelaten“ (blz. 44)

Dan betreuren we dat in het hoofdstuk: „In kort bestek“ gemist wordt de naam van iemand, die als katholiek Esperantist zeer veel heeft gedaan, voor I.K.U.E. maar ook voor N.K., en die daarom in genoemd hoofdstuk wel een afzonderlijke vermelding had verdiend.

Maar... „dertig jaren“ zal gelezen worden en het is waard gelezen te worden ook buiten de kring van katholieke Esperantisten. En het is zeker niet onmogelijk, dat weldra een herdruk wenselijk is. Als deze herdruk dan herzien wordt, ook rekeninghoudend met genoemde bezwaren. dan zal een herziene uitgave zeker nog aan waarde winnen. Want waardevol blijft deze uitgave. Moge de schrijver een heruitgave spoedig beleven. Ieder zorgte er voor een exemplaar van „Dertig Jaren in zijn bezit te krijgen.

NAAR DE NIEUWE GEMEENSCHAP.

Met ingang van dit jaar verscheen een maandschrift als officieel orgaan van het comité voor de actie: „Naar de nieuwe gemeenschap”. Voor ons ligt het eerste nr. (Jan.-Febr.-Mrt.) dat doel en werkwijze uiteenzet. Waar voor ons Katholieke Esperantisten de leus: „naar een nieuwe gemeenschap” meer is dan een leuze en wij met Esperanto meer dan anderen kunnen werken aan de opbouw van een nieuwe gemeenschap, moeten wij als we maar enigszins kunnen deze beweging steunen, ook door het nemen van een abonnement op dit rijk gedocumenteerde en goed geredigeerde tijdschrift. Het kost fl 3.— per jaar en het is te bestellen: Drift 10, Utrecht.

Ingezonden.

WORDT GEVRAAGD een ogenblik uw aandacht.

Mag ik een ogenblik de aandacht vestigen van de No. Ko.-leden op het feit dat de Redactie van de Almanak van O. L. V. van Altijddurende Bijstand ons nog steeds de gelegenheid geeft onze propaganda voor de katholieke Esperantobeweging voort te zetten? Wanneer dit nummer in uw bezit is, zal ook de Almanak waarschijnlijk reeds verschenen zijn. Onder de titel „Meer éénheid in de katholieke wereld door Esperanto” wordt onder meer herinnerd aan het Eucharistisch Congres in Budapest; vindt men een en ander over onze gouden Jubilarissen van het vorig jaar, enz. terwijl als versiering de foto's van de Jubilarissen dienen met nog de groeefoto van het vorig jaar gehouden Esp. congres in Breda. Afgezien van het nut van deze artikels, die ons telkenmale gebleken is, omdat in ruimer kring de aandacht op onze beweging gevestigd wordt, mag alleen reeds de grote welwillendheid waarmee de Redactie ons steeds weer gastvrijheid verleent in de Almanak, ons een aansporing zijn, niet alleen om deze Almanak te kopen, maar ook voor ruime verspreiding er van zorg te dragen. Daartoe wordt dringend de medewerking van alle No.Ko.-leden verzocht. Schrijf dus heden nog naar het Redemptoristenklooster te Wittern (Limburg) om een aantal exemplaren ter verspreiding. Propagandisten der afdelingen, aan U vooral is nu het woord en nog meer: **de daad.**

Fr. M. BARTHOLOMEUS.

Leterkesto.

S-ro J.P.D. en N.

Vian proponon mi sendis al la ĉefestraro, al kiu ĝi ŝajnas neefektigebla en la nuna internacia maltrankvilo.

Por amuzo.

KIAL

ni ne ricevis iun solvon de la enigmo en la Maja nro? Ĉu eble ĝi estas tro malfacila? Ni kredas, ke ne.

TIAL

ni denove proponas la antaŭan enigmon (kun premio). Solvojn sendu antaŭ la 15-a de Junio al la redaktora adreso: Pahudstraat 134, Den Haag.

BLOVIS PLI FRUE.

La bestkuracisto klarigis al la kamperano, kiamaniere li devas doni la medicinon al sia ĉevalo.

Metu la pulvoron en pecon da gastubo kaj blovu ĝin tiel en la gorĝon de la besto!

Kelkajn horojn poste revenis la kamperano preskaŭ svenante.

Kio okazis? demandis la bestkuracisto.

Ha, mi mortos, diris la kamperano. — La ĉevalo blovis pli frue ol mi...
(Her.)

ĈU EKZISTAS?

Li: Kiajn virojn vi virinoj do ŝatas: la egoistajn aŭ la alispecajn?

Ŝi: Kiajn alispecajn? (Her.)

IRAS POR LUDI.

Survoje al Monte-Karlo renkontiĝis du vojaĝantoj. Unu el ili estis Paderewski, la fama pola pianisto kaj politikisto,

Ĉu ankaŭ vi iras ludi en Monte-Karlo? demandis lin lia kunvojaĝanto.

Mi ne faros tie ion alian krom ludi! respondis la pianisto. Dufoje ĉiutage.

Ĉu tiel ofte?

Jes, tion postulas mia profesio.

Kio? Ĉu vi do estas profesia ludisto?

Certe, kaj mi gajnas ĉiam!

Ha, tiukaze mi volus foje ekkoni vian sistemon.

Ĝin mi ja volas malkaŝi al vi: mi nome estas pianisto. Mia nomo estas Paderewski.
(Her.)

TRO MALFRUE.

„Kial vi ne komprenigas vian edzinon, kiu hejme estas la estro?”

„Jam tro malfrue. Ŝi jam scias tion.”